

Náboženská výchova

Názov ŠkVP	iŠkVP
Názov ŠVP	inovovaný Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
- voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používať „ja“ odkaz
- kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejavovať radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnania
- svojimi slovami redukovať biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro-zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov – spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

4. Stratégie vyučovania

Na hodinách náboženskej výchovy využívame metódy vhodné na rozvíjanie našich cieľov. Sú to najmä:

1. *Zážitkové vyučovanie* – dôležitá vlastná iniciatíva a osobný zážitok, ktoré spôsobujú zmenu vo vedomostiach, postojoch, správani.

2. *Praktická činnosť* - zabezpečuje zväčša aktívny prístup žiaka pri získavaní poznatkov. Žiakom sa vytvorí priestor na manipuláciu s predmetmi.

- navonok viditeľné činnosti sprevádza intenzívna práca mysle (pohyb, hra, hovorenie, pokus,..)
- pri činnostiach sa objavujú rôzne emócie
- výsledok činnosti si všíma a hodnotí okolie
- prebieha aktívna spolupráca, nutnosť kooperácie

3. *Projektová činnosť* - uplatnenie vlastných skúseností žiakov, slobodná voľba a výber úloh a činností. Žiaci majú možnosť voľby a výberu, to im umožní prebrať zodpovednosť za seba, môžu si voliť vlastné riešenie. V rámci prezentácie projektu žiaci uplatnia sebahodnotenie, majú možnosť posúdiť a hodnotiť sa navzájom.

Ďalšie formy práce :

- samostatná práca, práca vo dvojici, skupinová práca
- dramatizácia, hranie rolí
- beseda, rozhovor
- vychádzka, exkurzia

Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	
iŠVP	1h/týždeň
iŠkVP	0h/týždeň

5. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta lásky“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít.

Učebnica: A. Tolnayová, M. Červeňová: Cesta lásky, SSV

Pracovný zošit z náboženstva (rímskokatolícke) pre 1. ročník

Sv. Písmo

DVD – biblické príbehy

6. Hodnotenie

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodického pokynu

č. 22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy schválených MŠ SR.

Podstatou hodnotenia je zisťovanie vedomostí, schopností, zručností a postojov žiaka.

Všeobecné podmienky pri hodnotení :

- hodnotenie je zamerané a formulované pozitívne, nehľadáme, čo žiak nevie, významným prvkom učenia je práca s chybou
- žiakovi poskytneme na odpoveď dostatok času
- pri klasifikácii používame platnú klasifikačnú stupnicu, hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti
- uplatňujeme individuálny prístup pri hodnotení / hodnotenie začlenených žiakov
- písomné skúšanie je oznámené vopred

7. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Som na svete z lásky 6 hodín	Ja Čo dokážem? Svet, v ktorom žijem Svet Vidieť srdcom Meno a jedinečnosť, Čo dokážem? (ruky, nohy, zrak, sluch,...) Patrím do rodiny, Svet, v ktorom žijem	Žiak si vie uvedomiť vlastnú jedinečnosť, správne sa prežehnať, slovné sa poďakovať, ...
Rodina – ohnisko lásky 4 hodiny	Komunikácia v rodine Komunikácia v rodine, modlitba v rodine Modlitba za chlieb Modlitba Otče náš	Žiak vie vysvetliť potrebu komunikácie, pozná modlitbu Otče náš a vie vyjadriť modlitbu vďaka
Dar lásky 11 hodín	Premena kamenného srdca Sv. Mikuláš Zvestovanie Alžbety Ježiš Kristus – dar pre svet Pastieri a Mudrci Simeon Zem, v ktorej žil Ježiš Povolanie učeníkov Ježiš a deti Svadba v Káne Legenda o kamennom srdci, zvestovanie a návšteva Alžbety, zmysel a hodnoty daru, narodenie Ježiša Krista	Žiak vie reprodukovať príbehy zvestovania, udalosti narodenia Ježiša Krista, pozná modlitbu Zdravas Mária, vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona), pripraviť darček pre obdarovanie

Moc života a lásky 11 hodín	Pôst Kríž – znamenie smrti a života Ježiš je vzkriesenie a život Nedeľa Prebudenie zo spánku Vzkriesenie Jairovej dcéry Nedeľa Kostol Stavíme kostol Božia rodina Duch Svätý Vzkriesenie Jairovej dcéry, Veľká Noc, Nedeľa	Žiak vie opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, jednoducho opísať a vysvetliť veľkonočné sviatky, vysvetliť veľkonočné symboly a zmysel slávenia nedele.
---------------------------------------	--	---

Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	
iŠVP	1h/týždeň
iŠkVP	0h/týždeň

5. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta dôvery“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít.

Učebnica: A. Tolnayová, M. Červeňová: Cesta dôvery, SSV

Pracovný zošit z náboženstva (rímskokatolícke) pre 2. ročník

Sv. Písmo

DVD – biblické príbehy

6. Hodnotenie

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodického pokynu

č. 22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy schválených MŠ SR.

Podstatou hodnotenia je zisťovanie vedomostí, schopností, zručností a postojov žiaka.

Všeobecné podmienky pri hodnotení :

- hodnotenie je zamerané a formulované pozitívne, nehľadáme, čo žiak nevie, významným prvkom učenia je práca s chybou
- žiakovi poskytneme na odpoveď dostatok času

- pri klasifikácii používame platnú klasifikačnú stupnicu, hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti
- uplatňujeme individuálny prístup pri hodnotení / hodnotenie začlenených žiakov
- písomné skúšanie je oznámené vopred

7. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh mi dôveruje 4 hodiny	stvorenie človek ako Boží obraz obraz rajskej záhrady Boh nám zveril zem a my ju chránime	Žiak vie uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy - stvoriť a vytvoriť, reprodukovat' pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla.
Dôverujem Bohu 5 hodín	Abrahám Boh a jeho meno modlitba nedeľa	Žiak vie opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, reprodukovat' biblický príbeh o Abrahámovi, vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, zdôvodniť potrebu odpočinku, opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu.
Dôvera v rodine 8 hodín	advent rodina ako spoločenstvo - úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery Cirkev - Božia rodina pozvanie do Božej rodiny	Žiak vie vysvetliť potrebu dôvery v rodine, prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, nakresliť jednotlivé krstné symboly, formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov.
Dôverujeme si navzájom 6 hodín	schopnosť hovoriť ako Boží dar - výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu čisté srdce - vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka Boháč a Lazár	Žiak vie zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a slušného správania, prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, uviesť

	osobný majetok, bohatstvo	príklady osobného a spoločného majetku, zdôvodniť potrebu pomoci núdznym.
Desatoro – pozvanie k Božej slobode a dôvere 5 hodín	uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život	Žiak vie prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, opísať situáciu prijatia Desatora, priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam cnosti.
Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery 5 hodín	milosrdný otec / márnokratný syn umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom sviatosť zmierenia	Žiak vie prerozprávať biblický príbeh o márnokratnom synovi, vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie.

Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	
iŠVP	1h/týždeň
iŠkVP	0h/týždeň

5. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta viery“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít.

Učebnica: A. Tolnayová, M. Červeňová: Cesta viery, SSV

Pracovný zošit z náboženstva (rímskokatolícke) pre 3. ročník

Sv. Písmo

DVD – biblické príbehy

6. Hodnotenie

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodického pokynu

č. 22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy schválených MŠ SR.

Podstatou hodnotenia je zisťovanie vedomostí, schopností, zručností a postojov žiaka.

Všeobecné podmienky pri hodnotení :

- hodnotenie je zamerané a formulované pozitívne, nehľadáme, čo žiak nevie, významným prvkom učenia je práca s chybou
- žiakovi poskytneme na odpoveď dostatok času
- pri klasifikácii používame platnú klasifikačnú stupnicu, hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti
- uplatňujeme individuálny prístup pri hodnotení / hodnotenie začlenených žiakov
- písomné skúšanie je oznámené vopred

7. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veriť Bohu 3 hodiny	viera v Boha biblické obrazy Boha podobenstvo o horčičnom semienku krst	Žiak vie vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, Žiak vie vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku, Žiak vie vymenovať krstné sľuby, vie vysvetliť krstné symboly, vie reprodukovať Apoštolské vyznanie viery,
Ježiš uzdravuje 4 hodiny	Ježišove uzdravenia rozvoj mravného cítenia	Žiak vie reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, vie vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, Žiak vie identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie
Ježiš nám odpúšťa 4 hodiny	vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) na ceste zmierenia - márnokratný syn,	Žiak vie vymenovať možné reakcie človeka na vinu, Žiak vie vysvetliť dôležitosť uznania si viny, Žiak vie prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, vie opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, Žiak vie opísať na základe podobenstva o márnokratnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, vie rozlíšiť ťažký a ľahký

	ľútosť sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia	hriech, Žiak vie ovládať priebeh sviatosti zmierenia,
Ježiš nás oslobodzuje 15 hodín	Veľká noc (Pascha) Desatoro – pravidlá pre život v slobode hriech a jeho dôsledky Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie	Žiak vie reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, Žiak vie reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, Žiak vie porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, vie vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia,
Ježiš nás pozýva na hostinu 7 hodín	nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) Cirkvi ako prostredníčka Božích tajomstiev	Žiak vie odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, Žiak vie objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, Žiak vie vymenovať základné časti sv. omše, Žiak vie zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, vie vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi.

Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	
iŠVP	1h/týždeň
iŠkVP	0h/týždeň

5. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Poznávanie nádeje“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít.

Učebnica: A. Tolnayová, M. Červeňová: Poznávanie nádej, SSV

Pracovný zošit z náboženstva (rímskokatolícke) pre 4. ročník

Sv. Písmo

DVD – biblické príbehy

6. Hodnotenie

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodického pokynu

č. 22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy schválených MŠ SR.

Podstatou hodnotenia je zisťovanie vedomostí, schopností, zručností a postojov žiaka.

Všeobecné podmienky pri hodnotení :

- hodnotenie je zamerané a formulované pozitívne, nehľadáme, čo žiak nevie, významným prvkom učenia je práca s chybou
- žiakovi poskytneme na odpoveď dostatok času
- pri klasifikácii používame platnú klasifikačnú stupnicu, hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti
- uplatňujeme individuálny prístup pri hodnotení / hodnotenie začlenených žiakov
- písomné skúšanie je oznámené vopred

7. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cesta nádeje 5 hodín	cesta k sebe – som jedinečný cesta k druhým – budovanie vzťahov cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa) cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti	Žiak vie identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, Žiak vie vysvetliť hodnotu priateľstva, prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, vie opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša,
Biblia – slovo o nádeji 11 hodín	Biblia – Kniha kníh odkrývanie nádeje v živote biblických postáv Gedeon očakávanie Mesiáša príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo	Žiak vie rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, Žiak sa vie identifikovať s postojmi nádeje v živote biblických postáv, Žiak vie reprodukovať biblický príbeh o povolaní Gedeona, Žiak vie interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorociev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, Žiak vie interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, Žiak vie vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve,

	(podobnosť o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)	Žiak vie u v i e s ť tri Ježišove zázraky,
Nádej presahujúca smrť 4 hodiny	skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých	Žiak vie opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, Žiak vie zreprodukovat' biblický príbeh o vzkriesení Lazára, Žiak vie vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, Žiak vie vysvetliť pojem súcitiť, vie si naplánovať konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí,
Svedectvo nádeje 8 hodín	rôzne veže rôznorodosť vierovyznaní kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny) kresťania – nádej pre svet	Žiak vie vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, vie vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, vie porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, Žiak vie vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, vie pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje,
Prameň nádeje 5 hodín	modlitba – život v Božej prítomnosti Boh – stred kresťanského spoločenstva	Žiak vie zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, vie vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, vie zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, vie sformulovať osobnú modlitbu.